

שואל פרק שלשה ועשרים שבת

קנג.

עין משפט נר מצוה

א נא א מיי פ"ז מהלכות
טפורה הלכה ב:
א ב מיי פ"ז מהלכות שבת
הלכה ב"ז כגון לאוין מה
טושי"ע א"ח"ט כ"י רכז טע"ף
א וטע"ף ח וטע"ף שטע טע"ף
ה:
ב ג מיי פ"כ ט"ז הלכה ו
טפנה טע טושי"ע א"ח"ט
כ"י רכז טע"ף ב:
ג ד מיי פ"כ"א ט"ז הלכה
י טפנה טע טושי"ע טע
טע"ף ט:
ד ה מיי פ"ז ט"ז הלכה כב
טפנה טע:
ה ו ז מיי ט"ז פ"ב טע טע
הלכה ו טפנה טע טושי"ע
ט טע"ף א:
ו ח מיי פ"כ ט"ז הלכה
ו טפנה טע טושי"ע טע
טע"ף א:
ז ט מיי טע טלטה ו טושי"ע
טע"ף ג:
ח י מיי טע טושי"ע טע
טע"ף ד:
ט כ ל מיי טע טושי"ע טע
טע"ף ה:

ונשמתו עולה ושוב אינה יורדת. אף על פי כן כשהיא רוחה היא יורדת כי היא דלעיל דרבי אחי בר יאשיה וכההיא מעשה דר' צנאה דחוקת הצמים (ב"ב דף נ"ח. נ"ט) וחס דהוה מציין מערתא כי מטא למערתא דאצרהס אצינו אשכמיה לאליעור עבד אצרהס דקאי אצנא אמר ליה מאי קא עביד אצרהס כו' אמר ליה ניעול וימתי כו' א"ע"פ שנסמתו הימה גזוזה מתמת כסא הכבוד. מ"ר:

הדרן עלך שואל

מי שהחשיך כו' חרש שוטה וקפמן. א"ע"ג דלמר לעיל צפרק כל כתבי (דף קכ"א). גבי קטן שצנא לככות דקטן העושה לדעת אצנו אסור מיהו הכא לא מייירי כגון דעביד הקטן עקירה והסמה אלא כדלמרינן לקמן גבי חמור כשהיא מהלכת מניחו עליה וכשהיא עומדת נוטל הימנה. מ"ר: כי

אם בן עוס"ב הוא. שאם כשר היה הכל בזכין עליו ומורדין דמעו ומספרים שצחו: **אחים בהספידה דהסם קאימנא.** צשעת מיתמי התלמך בהספד שלי שיתחממו ויכמרו רחמי העומדים ויכנו: **הסם קאימנא.** צשעת הספד ואשמע אף תתחמם אלמא אילטרין לרצ לזאחוריה להספדא. וכיון דרצ צנא רצה וכן העולם הבא למה ליה לזאחוריה הא אמר מהספידו ניכר: **הא דמחממין ליה.** להספידא: **ואחים כו'.** לעולם חמומי צעי שאין צני אדם נכמרים כל כך על זקן ומיהו לאדם חסיד כי מחממו צהספידא מחממין וצכו כולה ולמי שאינו חסיד כל כך מחממו ליה ולא מחממו: **דסנו ליה כולו פומצדיא.** משום דמוכח להו צמילי דשמילא (ט) וצני פומצדיא רמאין הן כדלמרינן צשחיתת חולין (חולין קכ"ג). פומצדיא לוי"ך שני אושפי"ן: **ואוניך ששמענה דבר מאחרין לאמר זה הדך לנו (ט) צה.** מאחרי מטתך כשמתות תשמע כשיאמרו זה הדך שהלך צה זה לנו **שימנו.** דעתם נוחה עליהם ממה שזומעין עליו ורואין צו: **עשה דברים.** שיאמרו לפני מטתך בהספדך: **לאחר מטתך.** היא היא אלא שגליל היו הספדינן לפני המטה וציהודה לאחר המטה: **וכ"ש.** שפני שאינו יודע אחי יום ימות (י) וטובה תשובה יום אחד לפני מיתתו נמצא כל ימיו צתשובה יהיו: **צגדי צננים.** צשמתך טהורה ונקיה: **כלום חסר צים המלך.** צתמיה. הכל מוכן ושמה יצהילנו לצא פתאום ואנו לריכין ליכנס לסעודה מקושטין: **כלום יש סעודה צנא טורה.** עדיין יטרכו ויש לנו שהות הרצה להתקטט: **יעמדו ויראו.** ואף לעוה"צ צדיקים יושבים ואוכלים ורשעים עומדים ורואים: **ר"מ אומר.** אין עומדין ורואין שא"כ אף הם היו נראים מן הקרואים ולשמע שכן דרך המשמרים עומדים ואין כאן צושה: **זה צילי.** שמתלבן הצגד: **אלו ספילין.** שהם שם משמן טוב דכתבי"ב וראו כל עמי הארץ כי שם וגו' ותנא ר"א הגדול אומר אלו תפילין צבראש (בבב"ב דף ק"ג. א):

תורה אור השלם

1 ואוניך תשמענה דבר מאחרין לאמר זה הדך לנו בו כי תאמינו ובי תשמאליה: ישעיהו ל כ"א
2 גם מנהג יקרא וחתומים בדרך וקאיך השדך והתכלי הקובץ והפר קאיבויקה כי הלקף האדם אל בית עולמו וקבבו בשוק ההפדיד:
קהלת י"ב
3 בקל עת יהיו בקדיך לקנים ופסן על ראשך אל יקור:
קהלת ח ט
4 לכן בה אמר אוני אלהים הנה עבדי יאכלו ואתם תרעבו והנה עבדי ישו ואתם תצמאו והנה עבדי ישמרו ואתם תבשו:
ישעיהו ס"ג י
5 הנה עבדי ירנו מטוב לב ואתם תצערקו מטוב לב ומשמבר רוח תליליה: ישעיהו ס"ד י

הגהות הב"ח

(א) גבי שא"כ לכן כה אמר:
(ב) רש"י ד"ה דסנו וכו' דבני פומצדיא: (ג) ד"ה אונך וכו' לכו בו מאחרי:
(ד) ד"ה ויש שמתמו וכו' ימות שישוה בתשובה:
(ה) במשנה מי שהשקט לו צדיק: (ו) רש"י ד"ה מי שהשקט לו טמן:

גליון הש"ס

נבמרא בני גלילא אמרי עשה דברים לפני כמתיב ומסתם שמתו פ"ג ס"א:

מוסף רש"י

נותן כסו לנכרי. ולא יעלעלנו פחות פחות מארבע אמות (יער"י. ז).

הדרן עלך שואל

מי שהחשיך כו' חרש שוטה וקפמן. י' הגיע לחצר החיצונה נוטל את הכלים הניטלין בשבת ושאינן ניטלין בשבת מתיר החבלים והשקין נופלין מאיליהם: **גמ'** מאי טעמא שרו ליה רבנן למיתב כיסיה לנכרי קים להו לרבנן דאין אדם מעמיד עצמו על ממונו אי לא שרית ליה אתי לאיתויי ד' אמות ברה"ר אמר רבא ידוקא כיסו אבל מציאה לא פשיטא כיסו תנן מהו דתימא הוא הדין אפילו אתי לידיה אבל אתי לידיה ככיסיה דמי איכא דאמרי בעי רבא מציאה הבאה לידו מהו כיון דאתא לידיה ככיסיה דמי או דילמא כיון דלא מרח בה לאו ככיסיה דמי תיקו: אין עמו נכרי: טעמא דאין עמו נכרי הא יש עמו נכרי לנכרי יהיב ליה מאי טעמא החמור אתה מצווה על שביתתו נכרי אי אתה מצווה על שביתתו חמור וחרש שוטה וקפמן אחמור מנה ליה לחרש שוטה וקפמן לא יהיב ליה מ"ט הני אדם האי לאו אדם חרש ושוטה לשוטה צשומה וקפמן לשוטה איבעיא להו לחרש וקפמן מאי אליבא דר"א לא תיבעי לך דתניא ר' יצחק אומר משום ר' אליעזר תרומת חרש לא

הסופדים. בני גלילא אמרי עשה דברים לפני מטתך בני יהודה אמרי עשה דברים לאחר מטתך ולא פליגי (ט) מר כי אתריה ומר כי אתריה תנן התם רבי אליעזר אומר (ט) שוב יום אחד לפני מיתתך שאלו תלמידיו את ר"א וכו' אדם יודע איזהו יום ימות אמר להן וכל שכן ישוב היום שמא ימות למחר ונמצא כל ימיו בתשובה ואף שלמה אמר בחכמתו (בבב"ב דף קכ"ג) עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר א"ר יוחנן בן זכאי משל למלך שזימן את עבדיו לסעודה ולא קבע להם זמן פיקחין שבהן קישטו את עצמן וישבו על פתח בית המלך אמרו כלום חסר לבית המלך טיפשיין שבהן הלכו למלאכתן אמרו כלום יש סעודה בלא טורח בפתאום ביקש המלך את עבדיו פיקחין שבהן נכנסו לפניו כשהן מלוכלכין שמה המלך לקראת פיקחים וכעם לקראת טיפשיים נכנסו אמר הללו שקישטו את עצמן לסעודה ישבו ויאכלו וישתו הללו שלא קישטו עצמן לסעודה יעמדו ויראו חתנו של ר"מ משום ר"מ אמר אף הן נראין כמשמשיין אלא אלו ואלו יושבין הללו אוכלין והללו רעבין הללו שותין והללו צמאים שנאמר (ט) כה אמר ה' הנה עבדי יאכלו ואתם תרעבו הנה עבדי ישו ואתם תצמאו (ט) הנה עבדי ירנו מטוב לב ואתם תצערקו מכאב לב ד"א בכל עת יהיו בגדיך לבנים אלו ציציית ושמן על ראשך אל יחסר אלו תפילין:

הדרן עלך שואל

מי שהחשיך כו' חרש שוטה וקפמן. י' הגיע לחצר החיצונה נוטל את הכלים הניטלין בשבת ושאינן ניטלין בשבת מתיר החבלים והשקין נופלין מאיליהם: **גמ'** מאי טעמא שרו ליה רבנן למיתב כיסיה לנכרי קים להו לרבנן דאין אדם מעמיד עצמו על ממונו אי לא שרית ליה אתי לאיתויי ד' אמות ברה"ר אמר רבא ידוקא כיסו אבל מציאה לא פשיטא כיסו תנן מהו דתימא הוא הדין אפילו אתי לידיה אבל אתי לידיה ככיסיה דמי איכא דאמרי בעי רבא מציאה הבאה לידו מהו כיון דאתא לידיה ככיסיה דמי או דילמא כיון דלא מרח בה לאו ככיסיה דמי תיקו: אין עמו נכרי: טעמא דאין עמו נכרי הא יש עמו נכרי לנכרי יהיב ליה מאי טעמא החמור אתה מצווה על שביתתו נכרי אי אתה מצווה על שביתתו חמור וחרש שוטה וקפמן אחמור מנה ליה לחרש שוטה וקפמן לא יהיב ליה מ"ט הני אדם האי לאו אדם חרש ושוטה לשוטה צשומה וקפמן לשוטה איבעיא להו לחרש וקפמן מאי אליבא דר"א לא תיבעי לך דתניא ר' יצחק אומר משום ר' אליעזר תרומת חרש לא

מי שהשקט כו' חרש שוטה וקפמן. י' הגיע לחצר החיצונה נוטל את הכלים הניטלין בשבת ושאינן ניטלין בשבת מתיר החבלים והשקין נופלין מאיליהם: **גמ'** מאי טעמא שרו ליה רבנן למיתב כיסיה לנכרי קים להו לרבנן דאין אדם מעמיד עצמו על ממונו אי לא שרית ליה אתי לאיתויי ד' אמות ברה"ר אמר רבא ידוקא כיסו אבל מציאה לא פשיטא כיסו תנן מהו דתימא הוא הדין אפילו אתי לידיה אבל אתי לידיה ככיסיה דמי איכא דאמרי בעי רבא מציאה הבאה לידו מהו כיון דאתא לידיה ככיסיה דמי או דילמא כיון דלא מרח בה לאו ככיסיה דמי תיקו: אין עמו נכרי: טעמא דאין עמו נכרי הא יש עמו נכרי לנכרי יהיב ליה מאי טעמא החמור אתה מצווה על שביתתו נכרי אי אתה מצווה על שביתתו חמור וחרש שוטה וקפמן אחמור מנה ליה לחרש שוטה וקפמן לא יהיב ליה מ"ט הני אדם האי לאו אדם חרש ושוטה לשוטה צשומה וקפמן לשוטה איבעיא להו לחרש וקפמן מאי אליבא דר"א לא תיבעי לך דתניא ר' יצחק אומר משום ר' אליעזר תרומת חרש לא

שרו ליה למיתב לנכרי. והרי הוא שלוחו לישלחו צשצת: מעמיד עצמו. מהלכיל ממונו: דוקא כיסו. דכיון דטרח צה שעי"י טורח הוא משתכר חיים עלה ואי לא שרית ליה הא חמי לאיתויי: ולא אמרין. דמציאה לא אלא דלא אמרי לידיה קודם שמתקן ולא הגזייה ולא זכה צה: האי אדם. ויש צמינו שמיצב צמנזות ואחי לאחלוסי: לשוטה. יהיב דלית ליה דעת כלל אצל חרש דעתא קלישתא אית ליה כדלמרי"י ציבמות (דף ק"ג. א):